

Høringsinnspill statsbudsjett 2023

I det foreslåtte statsbudsjettet er Regjeringen tydelig på at den vil gjøres harde prioriteringer, men at forebygging av psykiske lidelser og rus skal styrkes. Derfor er det overraskende at lavterskeltilbudene til utsatte for seksuelle overgrep ikke er prioritert i budsjettforslaget.

Den foreslåtte økningen på 2,6 % innebærer at et allerede presset tilbud i realiteten svekkes. Det er alvorlig når vi vet at de mest utsatte har forhøyet risiko for psykiske lidelser i usikre tider.

Nok.-sentrene¹ forebygger psykiske lidelser

Seksuelle overgrep er en risikofaktor for psykiske og fysiske lidelser og personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep har større sjanse for å bli utsatt på nytt. Hos Nok.-sentrene får man mulighet til å bearbeide tidlig. Tidlig hjelp er viktig for å unngå at helseplagene blir kroniske ([FHI 2020](#)). Tilgang til et Nok.-senter er derfor et viktig forebyggende tiltak, som er gratis og ikke krever henvisning.

I 2021 hadde sentrene 2 805 brukere med 38 701 henvendelser og de besvarte 7 963 henvendelser fra samarbeidspartnere og tjenester i kommunene ([Bufdir. 2022](#)).

- To rapporter bestilt fra Bufdir viser at dagens finansieringsordning med 20 pst. kommunale midler og 80 pst. statlige er til hinder for et likeverdig tilbud over hele landet.
- Sentrene bruker mye tid på å hente inn små midler fra kommunene fremfor å utvikle tilbudet. Ordningen gjør det vanskelig å øke bemanningen, selv om tilgangen øker for hvert år: fra 2009 - 2016 økte sentrene med totalt 10 årsverk.
- Oslo Economics (2020) anbefaler en statlig fullfinansiering med en variabel komponent for å styrke de mest sårbare sentrene.

Det viktigste budskapet vårt for neste års budsjett er derfor dette:

Nok.-sentrenes økonomi må sikres i et år som kommer til å bli krevende for veldig mange overgrep utsatte. Det er viktig å ta vare på et faglig sterkt og kostnadseffektivt lavterskeltilbud som både jobber med å forebygge at overgrep skjer og bidrar til en bedre hverdag for de utsatte.

- **I påvente av en ny finansieringsordning ber vi komiteen om å styrke Post 61, kap 840 med 10 millioner i statsbudsjettet for 2023**
- **Vi ber komiteen om å sørge for en statlig fullfinansiering av sentrene fra 2024.**

¹Nok. Norge er paraplyorganisasjonen til landets Nok.-sentre (tidl. Smiso, Smsø, Bris). Det finnes 21 i lavterskel sentre i Norge, 15 av dem er med i paraplyen. Ifølge en evaluering fra NOVA (2017) får brukerne et tilbud på sentrene som de ikke får andre steder.

Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

Forslag til komitétekst

Nok.-sentrene er viktige tilbud til utsatte for seksuelle overgrep, pårørende og som fagressurs i kommunene. Familie- og kulturkomiteen anerkjenner at forebygging av psykiske lidelser og gode lavterskeltilbud må prioriteres i usikre tider. Kap. 840, post 61 økes med 10 millioner kroner i statsbudsjettet for 2023.

Komiteen viser til Oslo Economics (2020) anbefaling om en ny finansieringsordning med styrking og statlig fullfinansiering av Nok.-sentrene. Foreløpige beregninger fra Bufdir anslår dette til en økning på omlag 50 millioner over statsbudsjettet. En ny ordning med statlig fullfinansiering bør prioriteres fra budsjettåret 2024.